

DET KULER OP

Fra:
Samlede poetiske skrifter 3

Af
Holger Drachmann

Det kuler op af Holger Drachmann

Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Drachmann, Holger: Hun kuler op

Drachmann, Holger: »Hun kuler op«, i Drachmann, Holger: Samlede poetiske Skrifter, 1906-1909, s. 184. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann-03tom-shoot-workid55868/facsimile.pdf> (tilgået 24. februar 2022)

Samlede poetiske Skrifter

Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

Der lå en Dreng, to Dreng, nede ved Begyndelsen af den nordre Havnedæmning.

De trak en Pilekvist med et lille Stykke Kød på ned mellem de hvide Rullestene på Sandbunden. Så var der noget, som bevægede sig; først lignede det en Klump gråbrun Tang, men så stak det tre Ben ud til den ene Side og tre Ben ud til den anden. og så marcherede det på skøns løs på Kødet.

Det greb med små Sakse fat om Kødet, Pilekvisten rystede lidt, og så blev del halet op.

Det var en Krabbe.

»Du, det er en ordentlig en den. Den sælger vi til Kromanden«!

Pilekvisten kom ned igen og op igen, og således gik det et Par gange.

Men det blanke Vand blev efterhånden gråt, og Bunden lod sig ikke længer så godt iagttage.

Den ene af Drengne så' i Vejret.

»Sikke store Skyer«!

»Hun kuler op«!

De gjorde endnu et Par Forsøg, men uden Held.

»Lad os gå hjem«!

De rejste sig og vilde gå med deres Fangst.

»Du! De skal vist ud med Dæksbåden«!

»Hvad er Vinden nu«?

»På en Vesten. Dèr kommer Bjørn med Provianten«! »Jo, de skal af Sted. Bjørnen har Skindtrøjen på«!

»Gå til Side, Du; ellers render han os ned. Han har Hastværk«! De sprang til Side og lod Krabberne ligge foreløbig.

Bjørn Sivertsen kom i Trav med Proviantkassen under den ene Arm

og Oljeklæderne over den anden. Han var bleven lidt mere førladen og lidt grå omkring Ørene siden sidst, men derfor ikke mindre rap i sine Bevægelser når det gjaldt om at skynde sig.

Bag efter ham, besværlig stavrende sig frem gennem det dybe Sand, kom en lille, bleg, mager Mand i kaffebrun Frakke, agurkegrønne Benklæder, høj, sort Hat, som han havde tøjret fast med et hvidt Bændel oppe over Pullen og ned under hagen. Han bar en Pakke under Armen, indsvøbt i et blått og rødtærnet Tørklæde med flere Knuder.

Bjørn standsede ikke sit Travløb trods det, at der nu gik hen over Havnedæmnigens store Stene, hvoraf flere var væltede på Højkant og rokkede under hvert Trin.

Først midtvejs vendte han sig.

»Holla, Du Skrædder, tag Skankerne med Dig. Og tag Dig i Agt for at slå Dig på Stenene, for de slår igen«!

»Nu kom-om-ommer jeg«! sagde den lille Mand, som stedse skiftede Pakken fra den ene Arm over i den anden, medens han balancerede hen over Stenene og ikke turde se ud efter Bjørnen af Frygt for at tabe Fodfæstet.

»Nu kom-om- av for Satan; å, der gik min Bylt«!

De to små Krabbefiskere, som rimeligvis havde forudset et sådant Tilfælde, smøgede Bukserne op vadede ud og tog Skrædderens Bylt, som drev på Vandet.

»Tak skal I ha'«! sagde den lille godmodige Mand, som havde rejst sig efter Faldet og afvekslende klemte Hænderne fast om Hatten, som Vindstedene rev i og gned sig over Skinnebenet.

»Tak skal I ha'! Det er også nogle meget slemme Stene disse her«!

»Vi har dem ikke anderledes«! forsikrede den ene af de små Krabbefiskere.

»De har været meget værre«! bekræftede den anden. »I Vinters faldt Morten Svendsens Dreng her, da han skulde ud tii Båden med Torskrokroge, og brækkede begge sine store Tæer nede i Hullerne«!

»Begge Tæerne«? spurgte Skrædderen forskrækket.

»Begge to«! forsikrede Drengen med den dybeste Alvor.

»Ih Gud fri os«! så er jeg jo heldig sluppen. Vent lidt, skal i få et Par Kommenskringler«.

Og Skrædderen begyndte at løse Knuderne op på Tørklædet. Men Bylten var drivvåd, og det er ikke sådan at løse våde Knuder op. De tørre kan være slemme nok.

»Kunde man ikke liste en ud gennem Hjørnet her«? spurgte den ene af Drengene.

»Bli'r det til noget«? råbte Bjørns Stemme helt ude fra den yderste Mole.

Han råbte endnu noget andet. Men Vinden bar fra Land. og Vinden var allerede nu vokset betydeligt. Resten gik tabt.

Skrædderen trippede på Fødderne.

»Jeg skal huske Jer, når jeg kommer over igen«! sagde han og fortsatte den besværlige Gang ud efter.

»Tak for Skænken«! råbte Drengene bag efter ham. »Og Lykke på Rejsen«!

Skrædderen vaklede videre ud til den yderste Mole, hvor Bjørns Dæksbåd lå fortøjet helt ude ved det østre Havnehoved, duvende i Underdønningen, som satte ind fra den åbne Sø. Båden havde sin Stander på Toppen med Split i - kongelig Postbåd - og de to Splitter stak ret ud i Luften, som om de havde været af malet Blik.

Vinden gav dem ikke et Øjeblik Tid til at falde ned.

Vinden havde travlt, og det havde Bjørn med.

Luften var blangrå nede imod Horisonten; så kom en mørkere Sky-masse, så kom hvide Klatter, og så atter gråt foroven.

Vinden var over Land. Vandet var smult herinde; kun Under døningen rullede; Farven var grønlig inde over Revlerne, så blev den skiden violet, længere ude grå med mørkere Furer og yderst ganske mørk med hvide Prikker. De enkelte Sejlere havde rebet og dobbeltrebet, alt efter deres Stivhed og Beskaffenheden al deres Fragt. I den store Afstand så' det ud, som om de gled ganske rolig hen over en rolig Flade.

Skrædderen standsede og så' ud over Vandet.

»Nå Gudskelov, det ser da ikke så slemt ud«!

Ikke desto mindre måtte han hvert Øjeblik understøtte sit Hagebånd i at holde fast på Hatten.

Thi Vindstødene havde Kraft herude.

»Skal den Hat være på«? spurgte Bjørn, som stod nede på Dækket og ordnede Linegodset.

»Jo, den skulde rigtignok helst være på«! forklarede Skrædderen.

»Nå ja, for mig gerne! Jump nu om Bord, Skrædder, men lang mig først Bylten over. Hvad Fanden, den er jo våd«!

»Den er rigtignok bleven lidt våd. Det er fymesterens Bryllupsbukser og Vest, men jeg tænker, de tørrer, til vi kommer over; lige så vel som Kommenskringlerne«!

»Det gør de nok«! svarede Bjørn; »hvis de da ikke bliver mere våde inden da. *Hun kuler op«!*

»Hvem«? spurgte Skrædderen og så' sig omkring. »Skal vi have Damer med os? Jeg ser ingen«!

»Hva' forno'et«? brummede Bjørn og holdt Hånden som en Trakt

for Øret.

»Fruentimmer«?

»Kan Du selv være! Vinden frisker, siger jeg. Men når hun bare ikke falder mere nordlig, så er det godt. Og derfor skal vi skynde os. Er Du klar med Trossen, Niels«?

Niels svarte ikke; han lod, som han ikke havde hørt efter, men Bjørn agtede ikke derpå. Broderen var »underlig« i denne Tid. Hans Kone var for nylig død. Men i en Båd hører man alligevel efter alt, ligegyldig hvad der så er passeret. Og Bjørns stolede på Broderen som på sig selv.

»Kast så los«! råbte han. »Hejs op i Klofaldet, og sæt fast! Lad Pikfaldet stå, og lad Fokken være, indtil vi er sakket. Så! hejs nu Fokken, gesvind! ellers løber vi op i Vinden. Vi vil ikke tabe så meget som en Streg; vi får en lang Rejse nok, om jeg ellers ser rigtig. Er Fokken fast? Godt! ud den stå oppe i Luv, til vi er faldet rundt. Så! lad gå Folk! Hejs op Gaffelen! Skrædder, tag Du i med, men klem ikke Tommeltotten; her er frisk Vind«!

Det var en af Bjørns bekendte Manøvrer for at komme ud fra Broen og under Sejl, her i det snevre Farvand mellem Revlerne. Den blev iagttaget inde fra Land, såvel af de små Krabbefiskere som af de ældre Torskefiskere, og den blev erklæret for *god*.

Han kastede los akkurat i det rette Øjeblik, når Båden havde indtaget en bestemt Vinkel mod Broen. Så lod han sig sakke agter ud, indtil der akkurat var Vand nok under Roret til at kunne flyde. Så satte han Storsejlet halvt, således at Gaffelen hang ned, og så snart Båden derved var begyndt at skyde over Stævn, lod han Fokken hejse og sætte bak for ikke at blive tvunget op i Vinden. Han stod selv ved Roret, klar ved en af de store Bunkeårer, for i givet fald at kunne gribe ind i Fartøjets Bevægelser; så firede han Bomskødet helt af og lod Fokken gå over, og så

skar han akkurat på en Håndsbredde forbi Brohovedet og satte Kursen så nordlig som muligt.

Det var en Manøvre, hvortil der fordredes Præcision og Hurtighed fra Bådsmandskabets Side. Bådsmandskabet udgjordes af Broderen Niels i egen og eneste Person - Skrædderen regnedes ikke.

I Dag var der en let Rynke i Bjørns Bryn. Den sædvanlige Præcision lod adskilligt tilbage at ønske.

»Du kunde gerne rappe Kløerne lidt, Niels«! råbte han. »Dèr havde vi på er hængende Hår rendt Bougen imod Pælene; og så havde de grinet derinde i Land - ikke at tale om Båden! Hun havde næppe stået for Stød«!

Niels svarte ikke. Han stod forude og gav sig noget at bestille med Klyveren. Det så' ud, som om han lavede sig til at hejse den.

»Lad den Klyver ligge«! råbte Bjørn. »Vi har for stort Sejl. Giv op i Stor-Halsen; her er for megen Vind. Men rap Dig lidt«!

Den vel udhalede, søstærke Dræksbåd var nu bragt fuldstændig i Vinden. Den nejede sig herude over den yderste Revle, hvor Søen altid stod og brød. Klyverbommen havde alt en Gang dyppet Snuden, og Skrædderen var rutschet frem og tilbage over Dækket, indtil han endelig, med Hænderne bag på Ryggen og skrævende Ben, klamrede sig ind imellem de luv Spændvanter, hvor han nu stod og syntes at længes efter et eller andet.

Niels adlød trevent. Sejlet blev strakt op i Halsen og derved mindsket. Så gik han tilbage på sin Plads forude, hvor han atter gav sig i Lag med Forsejlet.

Bjørn fulgte hans Bevægelser med voksende Opmærksomhed.

Den store Bjørn var ikke længer ung. Åerne og det strenge Arbejde havde bidt Mærke i ham; men Kæmpekraften var der endnu. Der var

mere end Styrke. Han havde i Tidernes Løb lært at kommandere til Fuldkommenhed. Hans Tunghørighed var i Tiltagende, men dette gjorde, at han i endnu højere Grad måtte være sikker på sig selv i alle påkommende Tilfælde. På denne Måde var der ved Siden af hans store Godmodighed kommen en Myndighed i hans Væsen, som undertiden mishagede Broderen. Det lå måske fuldt så vel i hans Stemme som i hans Væsen. Stemmen var stedse en Oktav højere eller dybere end fornødent; han kunde jo ikke selv høre sig tale.

Ikke desto mindre sejlede de to Brødre godt sammen med Postbåden.

Men i denne Tid var Niels »underlig«, desformedelst hans Kone for nylig var død.

Alt virkede stærkt på Broderen. Sorg så vel som Glæde, og Bjørn havde nok på den sidste Tur lagt Mærke til visse Uregelmæssigheder i Udførelsen af de givne Ordre og en vis Tilbøjelighed hos Niels til at ville forcere Sejladsen. Hvad Broderen havde svaret, når han prajede ham herfor, det kunde den store Bjørn jo ikke høre på Afstanden fra for til agter, men Bjørn rystede på sit buskede Hoved og lovede sig selv i sit stille Sind at være agtpågivende næste Gang.

Og nu var næste Gang, og nu var de under Sejl, og nu kulede hun op.

Jo mere hun kulede op, og jo blegere Skrædderen blev, des mørkere blev Niels, og des mere Tilbøjelighed viste han til at få Klyveren sat.

En Gang imellem lo han og viste sine hvide Tænder hen til Skrædderen, når Båden satte hårdt i Søen og en Styrtning vaskede over.

Skrædderen så ængstlig til ham, idet han vred sin dyngvåde Frakke:

»Mener De, at dette bliver værre«?

»Det er Småting. Vi skal have mere Sejl til«!

»Mene De vir-ke-lig, at vi kan fø-re me-re Sejl«? spurgte den lille

Mand.

»Det skal vi set«! råbte Niels og gav sig atter i Lag med Forsejlet.

»Å, rig den Klyverbom ind«! prajede Bjørn hende ved Roret. »Den gør os ingen Gavn«!

»Den skal blive«! svarte Niels.

Bjørn hørte ikke Svaret og ventede tålmodig på Ordrens Udførelse.

»Hun går svært hårdt på Roret«! sagde han til Skrædderen, som syntes mere og mere at længes efter et og andet.

»Så-å«! svarede den lille Mand høflig, idet han gjorde sig Umage for at fatte Rorgængerens Mening.

I det samme fløj hans Hat over Bord. »Å«! råbte Ejermanden.

Bjørn gjorde Tegn til ham, at han skulde komme ned i Styrehullet, og hernede fra iagttog begge, hvorledes den høje Hat vuggede ligesom en And hen over Søerne, indtil endelig en hvid Brådsø kæntrede den og sendte den til Bunds med det samme.

»Den forstår i Søen så meget som en Skrædder i Helvede«! bemærkede Bjørn filosofisk og rakte sin Passager Flasken.

Skrædderen drak og følte sig bedre tilpas:

»Lad os tale om noget andet! som Manden sagde, de sad og talte om Hullet på hans Albue«!

»Hva' behager«? spurgte Bjørn og lagde Øret til.

Men han fik ikke Tid at høre Svaret. Båden tog en voldsom Overhaling, Vandet styrtede ind over den læ Lønning; Klyveren var sat.

»Rider Fanden Dig«? råbte Bjørn lidt overrasket og tvang Rorpinden ned i Borde, »Niels«!

Niels kom frem bag Masten.

»Stryg den Klyver, hører Du«!

»Den skal stå«!

»Den ska! ned (siger jeg; og vi skal rebe Sejlet, siger jeg. Det blæser jo snart en Storm«!

»Lad blæse ad Helvede til«! »Hva' siger Du«?

»Jeg siger, at jeg kærer mig Fanden ikke om noget, og hvis Du er bange for at føre Sejl, så lad mig selv komme til Styret«! brølte Niels.

Bjørn rejste sig.

Skrædderen blev bleg og tog ham om Armen.

Den var som en Huggeblok at føle på.

Bjørn så' til Skrædderen.

»Kan Du tage ved denne Pind, tror Du, et Øjeblik, mens jeg vasker hans Ører derhenne«?

Han gav Skrædderen Rorpinden i Hånden.

»Lad hellere være«! bad den lille Mand.

Båden krængede; svært over. Vandet styrtede i Spandevise ind om Læ, Bjørn greb en afbrækket Skovl, der tjente som Reserveøsekar, og kylede den efter Broderens Hoved.

»Ned med den Klyver, siger jeg«! Niels undveg Kastet og lo vildt.

Bjørn stødte til Skrædderen, så at hans tynde Legeme lå, som en Klud over Rorpinden, og tvang Skuden op i Vinden. Derpå sprang han op på Dækket og hen med løftet Arm over Broderen.

»Du er forrykt, Niels«!

Hans vældige Hånd faldt ned på Broderens Nakke og tvang ham i Knæ. Med den anden Hånd kastede han Klyverfaldet los og rev Sejlet ind på Dækket. Så hævede han Broderen op og bar ham som en Hundehvalp agter ud og kastede ham ned til Skrædderen.

Båden var i Vending. Niels greb mekanisk til Roret. Bjørn bøjede sig og lod Bommen gå hen over Ryggen. Da han derpå havde klaret Fokken, gik han rolig, som intet var passeret, tilbage til Styrehullet.

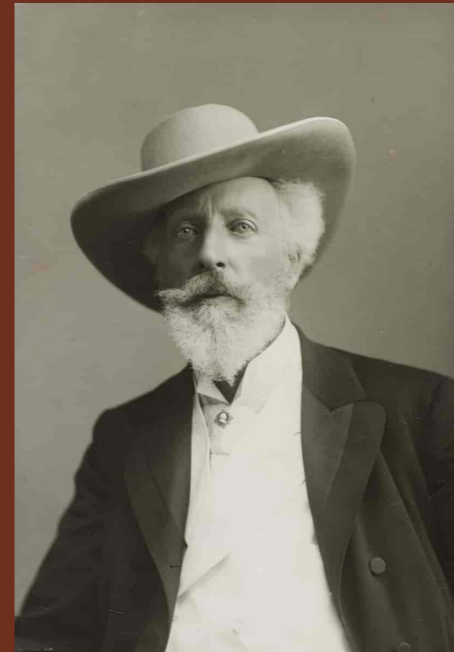
Der sad de alle tre tæt sammen uden at tale.

»Det er bedst, at vi reber, så længe hun går på denne Boug«! sagde Bjørn.

Niels havde intet at indvende herimod.

Da alt var i Orden, lagde Bjørn atter Roret ned, og Båden gik overstag.

Skipperen gav sin Passager atter Flasken. Skrædderen frøs og drak.

Holger Drachmann

Digter

Holger Henrik Herholdt Drachmann var en dansk digter og kunstmaler. Han er en af Det Moderne Gennembruds ledende mænd. Han var far til politikerens Povl Drachmann.

Født: 9. oktober 1846, København

Død: 14. januar 1908, Hornbæk

Begravet: 26. januar 1908,

Drachmanns Grav, Skagen

Ægtefælle: Vilhelmine Erichsen (g. 1871–1878)

Børn: Povl Drachmann, Eva Drachmann